

Pårørendealliansens hederspris 2023 tildeles «mammass lille kriger»

Marius Sjømæling tok tidlig ansvar for moren sin. I 11-årsalderen gikk han imellom når moren og kjæresten når de sloss. Selv karakteriserer han seg som «mammass lille kriger».

Noen barn trøster, rydder og skjermer foreldrene sine. De er glade i dem, og beskytter dem. Men mange føler seg helt alene, og som de eneste i verden som har det slik.

Marius Sjømæling kjemper for at barn som opplever det samme som ham skal bli sett, hørt og få hjelp. For dette arbeidet får han Pårørendealliansens Hederspris 2023!

Foto: Synne Dahl

Det er andre gang Pårørendealliansen deler ut en slik pris. Prisen ble delt ut på et møte i Helsedirektoratets brukerråd onsdag 20.09 kl 12.30

Marius Sjømæling grunnla i 2009 en egen organisasjon for barn som pårørende. Organisasjonen «Barn av Rusmisbrukere» (BAR) stiller opp for barn som har foreldre som har, eller har hatt rusproblemer.

<https://www.barnavrus.no/>

Pårørendealliansen trekker frem at Marius Sjømæling gir disse barna en stemme. Han viser at barn påtar seg «voksenoppgaver», og at han krever at de får avlastning slik at de faktisk kan være barn.

- Organisasjonen er ledende på dette feltet og medvirker til at fokus, kompetanse, lovverk og forskrifter har tatt store steg i retning mot å spille mer på lag med disse barna, sier daglig leder av Pårørendealliansen, Anita Vatland.

Marius Sjømæling ble overrasket men sier dette om hederspeisen:

- «Tusen takk for hedersprisen, det er til inspirasjon! Men bare så det er sagt: det er ikke et tegn på at vi har nådd målet! Det er fortsatt veldig mye å ta tak i ute i tjenestene og hos fagfolkene. Det er bare å jobbe på videre og vi skal være pådriveren!»

Foto fra prisutdelingen (privat)

Fv Espen Gade Rolland, styreleder Pårørendealliansen og fagleder NSF's faggruppe psykisk helse og rus, daglig leder Anita Vatland i Pårørendealliansen og Marius Sjømæling, generalsekretær i BAR Barn av rusmisbrukere

<https://parorendealliansen.no/>

Bakgrunn Marius Sjømæling:

Prisvinneren har i flere intervjuer fortalt om sin oppvekst. Moren var ung da hun fikk sønnen, og han vokste halvveis opp i fattigdom og rus. Det var ikke mange som var interessert i hvordan han hadde det hjemme, og fordi han hjalp sin mamma ble det liten tid til skole, for ikke å snakke om fritidsaktiviteter.

[Marius var «aldri god nok» – fikk pris for sitt rusfaglige arbeid - Rus & samfunn](#)

[Vokste opp med rus - nå hjelper han andre barn av rusmisbrukere \(aftenposten.no\)](#)

Selv om besteforeldrene gjorde så godt de kunne for ham, klarte han å skjule hvordan han egentlig hadde det.

Hans egen oppvekst ble en drivkraft for å hjelpe andre. Og BAR er i dag et viktig tilbud til barn som er i samme situasjon som Marius selv var.

Barn og unge tar kontakt med BARs anonyme chat. Organisasjonen har rutine på å føre statistikk og ta vare på samtalene. På den måten får de et inntrykk av ulike situasjoner barn og unge står i.

- Barn som pårørende er et begrep innen pårørendefeltet. Å ha foreldre som ikke klarer å være den voksne, kan gjøre barna til de voksne i familien. Dette kan ha store konsekvenser for alt fra skole og helse til arbeidsliv. Barn som vokser opp som pårørende står også i fare for å utvikle lignende problemer som deres foreldre, sier daglig leder Anita Vatland i Pårørendealliansen.

Lenke til nettsider BAR barn av rusmisbrukere <https://www.barnavrus.no/>

Pårørendealliansens Hederspris 2023 består av et diplom, blomster og et reisegavekort på kr 10 000. Det er et samlet styre som har tildelt prisen.

Dette er Pårørendealliansen:

- Frittstående paraplyorganisasjon som synliggjør pårørende og familieomsorgens utfordringer
- Representerer alle pårørende, uavhengig hvem man er pårørende til
- Er en aktiv pådriver i utformingen av pårørendepolitikken i Norge
- Skal arbeide for gode løsninger for pårørende i alle livsfaser
- Består av 38 medlemsorganisasjoner tilsluttet alliansen

<https://parorendealliansen.no/>

Les hele begrunnelsen for prisen her:

Begrunnelse for Pårørendealliansens Hederspris 2023:

- *«Barn som pårørende er et begrep innen pårørendefeltet. Å ha foreldre som ikke klarer å være den voksne, kan gjøre barna til de voksne i familien. Dette kan store konsekvenser for alt fra skole og helse til arbeidsliv. Barn som vokser opp som pårørende står også i fare for å utvikle lignende problemer som deres foreldre.»*

Pårørendealliansens Hederspris 2023 tildeles en person som over mange år har satt flomlys på barn som pårørende og holdt fanen høyt for at disse må sees for egen del og for å få hjelp til familien. For enten vi liker det eller ei – «disse gjør voksenoppgaver og det må de få ros for» har kandidaten selv sagt i intervju.

Kandidaten har en tydelig stemme for barna, for å skape forståelse for at de faktisk påtar seg «voksenoppgaver», og at de i tillegg til anerkjennelse trenger avlastning, for også å kunne være barn. For vi kan ikke bare vedta at «ingen barn skal utføre omsorgsoppgaver», når det skjer hver eneste dag i mange hjem i hele Norge.

Kandidaten har vært en pioner og ressursperson i miljøet som arbeider med barn som pårørende og en pådriver for å få kompetanse på plass i sentrale fagmiljøer så vel som ute i tjenestene. Kandidaten har også jobbet utrettelig i ulike nasjonale råd, med å formidle erfaringene fra denne gruppen. Kandidaten har også hatt blikket rettet utenfor Norge og sett hva de får til i andre land, og ønsker at dette kan inspirere oss til å gjøre bedre arbeid for gruppen Young Carers.

Kandidaten grunnla i 2009 en egen organisasjon som har arbeidet for å skape gode og lett tilgjengelige tilbud til disse barn som pårørende. Organisasjonen er i dag ledende på dette feltet og har medvirket til at fokus, kompetanse, lovverk og forskrifter har tatt store steg i retning mot å spille mer på lag med disse barna.

Organisasjonen har bidratt med kompetanse og rapporter som stadig viser oss hvordan det er, når det er så mørkt at lyset ikke slipper inn i den verdenen som mange barn vokser opp i.

Kandidaten er stadig aktiv med foredrag som kanskje innimellom provoserer – og det trengs!

Vedkommende er en alliansebygger og støttet også opprettelsen av Pårørendealliansen og har sittet i Interimstyret samt som representant for medlemsorganisasjon.

Kandidaten kan fortsatt kalles ung selv om alderen etter hvert avslører at så ikke er tilfelle. Han vil for alltid være ung til sinns og vil alltid tørre å heve stemmen for de små og sårbare som trenger at noen står opp for dem, og som uredd taler fagfolk og byråkrater midt imot.»